

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Diumenge 12 de Juny de 1898

Núm. 3.571

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, en mesos: 1.500 Ptas.
En provincies: 1.800 Ptas.
Extranjer y Ultramar: 2.000 Ptas.
Anticips, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora: En Barcelona, llibreria Mallofré, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna,

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

número 80, prop á la plassa de Catalunya

CREMA LACTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. lltre. Academia Medich Farmacéutica de Barcelona.

Eficacíssimament recomenada pera augmentar la llet a las Mares de familia, en cuents cas-
sors s' hagi retirat per disgust, fluxetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos
fills durant lo temps de la lactancia.

Diposit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

SECCIO DOCTRINAL

Espanya y sas colonias en temps de sos grans dominis

III

ARAGÓ

Se governava com un Estat independent. En cada vacant del trono que tenia lloch, se manifestava la seva soberania nacional. En efecte, l' hereu llegítim de la corona de Castella no prenia l' títol de Rey d' Aragó fins que havia jurat solemnement conservar sos fors. Antigament lo rey feya aqueix jurament ab lo cap descobert, als peus del Justicia major que li tenia una espasa apuntada al pit; pero aqueix costum no existia ja al sigle XVI, puig sigué abolida per lo rey Pere I. Entretant governava com á senyor natural.

La autoritat real no era representada á Aragó mes que per delegats escullits entre sos naturals.

Lo poder residia en las Corts, compostas de diputats del clero, de la alta noblessa, de rics homes y de las ciutats. Decidían soberanament de la guerra, de la pau y dels impostos. Lo rey convocava las Corts cada dos anys y era costum que presidís la sessió d' obertura. Ió en son lloch que l' representés un príncep de sa familia. Las sessions duravan quaranta dias. Lo rey no podia prorrogar ni disoldre l' assamblea sense el seu consentiment, y bastava la oposició d' un sol membre pera desestimar las proposicions reals. Al tolerar los aragonesos sa unió á la corona de Castella, procuraren ab tot empenyo mantindre la justicia independent del poder central. Aixís es que los tribunals del rey estaven subjectes al «Gran Justicia» del regne que devia protegir los interessos del poble y vetllar pera la conservació dels seus drets. Tot aragonés que s' cregués agraviat, podia apelar á aqueix funcionari suprem. Bastava que pronunciés la fórmula de costum: *Avi fuerza* (1) pera que l' «Gran Justicia» manés suspendre l' execució de la sentència pera revisar lo procediment. Si era contraria als privilegis del regne, l' anulava y absolvía al pres de sa condemna. Algunas vegadas senyalava al pres per presó tota la ciutat de Saragoze: en aquest cas lo pres se comprometia baix jurament á presentarse al tribunal del seu nou jutje lo dia senyalat pera la vista. Lo rey era qui nomenava aqueix magis-

(1) Reclam contra la violació de la ley

trat guarda de los lleys d' Aragó, pero l' nomenament era irrevocable. Lo «Gran Justicia» no era responsable de sos actes sino devant de las Corts, únicas que tenian dret á suspendre en sas funcions. Lo conjunt d' aqueixos fors, que s' garantien per una ley especial que prohibia á tot soldat extranjer, es á dir, castellá, posar lo peu en territori aragonés.

IV

CATALUNYA

Los catalans, com los aragonesos, havian conservat sas antigas llibertats, que la tradició feya remontar fins als regnats de Carles lo Calvo y Lluís lo Menso. Ells mateixos fixaven las contribucions que havian de pagar y s' governaven per sas propias lleys. Tots sos magistrats eran catalans de naixement, y sols ells tenian empleos públics. En temps de guerra lo Príncep de Catalunya determinava per si lo contingent de tropas que volia aportar. L' autoritat del rey d' Espanya en aquell país no s' fundava més que en son títol de Comte de Barcelona. Son representant que residia en aquella ciutat ab lo títol de virrey, no exercia cap poder efectiu. Lo govern de la regió estava en mans de la «Diputació General» que residia á Barcelona y que s' renovava cada dos anys per via d' elecció. Se componia de tres diputats, diu Melo, que representavan l' *estat esglesiadstich*, l' *estat militar* y l' *estat real*, es á dir, lo clero, la noblessa y l' poble. La forma de elecció era molt original. Las tres ordres s' ajuntavan á discutir lo dia de Sant Andreu. Se comensava elegint per sort cert número de membres, seguidament se procedia per eliminació y ls darrers que quedavan designavan los que havian de representarlos á tots. La «Diputació General» s' assessorava ab tres juriconsults escullits en las tres ordres, pero no subjectes á la reelecció anyal. Estava en correspondència ab los magistrats municipals de Barcelona á quins anomenavan los *cinch concellers*, y ab los d' altres pobles del Príncep que portavan lo nom de *consuls*, *procuradors* ó *jurats*.

La autoritat de la «General», s' extenia á tot lo Príncep de Catalunya y als Comtats de Rosselló y Cerdanya.

V

VALENCIA

Al regne de Valencia, á Cerdenya y á las Islas Balears, no trobava l' autoritat real altre obstacle que las jurisdiccions locals dels nobles y las franquicias municipals d' algunas ciutats. Aqueixos territoris estavan units al regne d' Aragó; las governavan virreys que juntavan l' autoritat civil y militar y residían á Valen-

cia, Cagliari y Palma. Dependían del concell d' Aragó que tenia son assiento á Madrid. Los empleos se conferien per tres anys, pero moltas vegadas los conservava lo rey més temps en sas funcions.

(Traduhit de Mr. Weys per J. ALADERN.)

RETALL

Quan Espanya está á punt de perdre totas las sevas colonias, quan se va acostant lo dia de que llastos los americans de Cuba y de Filipinas, podran pensar en venir á distréures bomb-jan, algun ó alguns ports d' Espanya, quan lo govern no sab quina tecla tocar pera fer diners ab que atendre als gastos diaris de la guerra y perilla l' pago de las amortisacions y cupons que te de pagar per havershi compromés com á fiador subsidiari, quan las fábricas se van parant una á una y la navegació trasatlántica está parada del tot, absolutament del tot pera las naus espanyolas, lo comte de Romanones y ls seus companys de Diputació de Madrid tenen la tranquilítat olímpica, l' inconcebible atreviment de firmar y enviar al Congrés aquesta proposició de ley que, si s' arriba á votar, demostraré que ni idees de nacionalítat, ni res. Si aixó va endevant será ocasió de que comensem á girar los ulls cap á las terras civilizadas.

Diu aixís la proposició de ley del comte de Romanones, y ho diu en castellá, en la llengua que parla l' poble més *hidalgo* de la terra:

«Paseo de circunvalación»

Artículo 1.º Se incluye en el plan general de carreteras del Estado, un paseo de circunvalación en el extrarradio de Madrid, que partiendo de la Puerta de Hierro, en la carretera de Madrid al Pardo, pase por la dehesa de la Villa, barrio de Bellas Vistas, paseo Norte del Hipódromo, barrio de la Prosperidad, barrio de la Guindalera, Glorieta de la Alegría en la carretera de Madrid á Junquera, barrio de la Huerta del Cura, y termine en la Glorieta de la Chiga, en el encuentro de los paseos de la Chopera y del Molino.

Cerrarán el paseo de circunvalación, formando parte de él, la carretera de Andalucía, desde el puente de las Delicias hasta la glorieta del Puente de Toledo, el camino bajo y carretera de San Isidro hasta la glorieta del Puente de Segovia, y la carretera antigua de Castilla hasta la Casa de Campo y la carretera de Madrid al Pardo hasta la Puerta de Hierro.

Las obras que exige el ensanche, rectificación y mejora de estos caminos, serán también incluidas en el plan general de carreteras del Estado.

Art. 2.º Para la ejecución de estas obras se tendrá en cuenta lo establecido en el real decreto de 3 de Diciembre de 1896.

Carretera de enlace

Artículo 1.º Se incluye en el plan general de carreteras del Estado una que enlace la carretera antigua de Castilla con la de Madrid al Pardo, en el punto más conveniente entre San Antonio de la Florida y el Puente de los Franceses.

Art. 2.º Parada ejecución de estas obras se tendrá en cuenta lo establecido en el real decreto de 3 de Diciembre de 1896.

Nueva avenida

Artículo 1.º Se incluye en el plan general de carreteras del Estado la construcción de una avenida en

Madrid, desde la Glorieta de San Vicente hasta el cruce de las calles Mayor y de Bailén.

Art. 2.º Para la ejecución de estas obras se tendrá en cuenta lo establecido en el real decreto de 3 de Diciembre de 1896.»

Hidalguia per hidalguia, no voldríem ser menos que ells y demanaríem que, pagant los altres, nos empredessin ab diamants y esmeraldas alguns carrers de Barcelona, perquè per anar de Madrid a la Junquera, un cop s'arriba al portal de Sant Antoni s'ha de passar pel carrer del Hospital, pel de la Boqueria, per la Boria y carrer dels Carders y pel carrer del portal Nou.

Y fariam incloure també en lo plan general de carreteres lo saló de Sant Joan, y en lloch de aquell mossach barroer, n'hi fariam posar una que la pedra y n'hi fariam posar uns de porcellana de Sévres, y las estatuas que hi ha las fondriem per fer canons per defensar lo port de Barcelona pel cantó de gracia y n'hi posaríem unas d'or com la que regalaren los leals y pacificats filipins a n'en-Primo de Rivera.

Hidalguia per hidalguia ho fariam aixís. Aquesta carrera de viure sense treballar y pagant los altres no costa pas gayre d'aprendre. Los madrilenys, aixís que mudan las dents ja poden ser catedràtics.

ARTS Y LLETRAS

L' herencia de la guerra.

En lo poble tot era agitació.

Cada dematí, quan lo tren arribava s'esperava ab afany lo correu pera enterarse pel diari de las noticias de la guerra.

No eran sols los llegidors lo rector, l'apotecari, l'mestre, l'barber y algun altre propietari suscrits ja de temps, lo mateix que l' Cassino, als diaris de la capital de la provincia.

En la taberna, en la fleca, per grupos de vehins s'havien suscrit tots al diari que devoraban ab afany.

Y no era pera menos.

De Rocatalada havian marxat set joves aquell any a la quinta, y tots devian anar a la guerra. Erau del batalló nou, d'aquell que per las noticias havia tingut lo foch de Cardenas. Tots amichs y companys, pagesos, que tenian allí los pares, sos germans y las xicotas, que estevan tristes recordant sas balladas de la plassa de la Jap iocava l'orga y la Sisca venia bufats, resolis, ayguardent, cocas, borregos y ametllas.

L'arcalde prou procurava consolar a las familias y lo, senyor rector en l'ofici del diumenge, sermonejava als concurrents, dihent que era un sacrifici manat per Deu al que devian resignarse tothom.

Mes las mares no se 'ls escoltavan, preveient lo perill en que sos fills esteban. Son amor no admestia paliatius. Sos homes, en sa ingénita rudesia no comprenian lo que era la Patria mes enllá del mar gran, quan per ells que s'era la casa, lo camp, lo terme y lo que passava d'allí ja 'ls feya molt costa amunt. Per que servian los jutjats, la guardia civil, los recaudadors de contribucions que embargavan la terra si no se 'ls pagava, ni 'ls senyors de la ciutat que 'ls mes coneguts eran bons pera cobrar los arrendaments?

Y si se 'ls parlava de Madrid, de la máquina del estat, del rey, dels exércits, dels funcionaris tots, allavors ja no sabian lo que era la patria. Una vegada van venir gitanos andalusos, un plata y oro gallego y un francés que demanava caritat cantant en llenya guà forastera... y per ells tots eran extrangers.

Lo diari deya sempre las mateixas noticias; combats y batallas, morts y ferits, pero may cap nom. Sols los generals vencedors ó vençuts coneixian y recordavan lo nom dels que havian mort. De la pobrissalla res; números molts, pero de noms cap.

Lo mestre havia escrit cartas y mes cartas; mes de contestació cap n'era vinguda, Rocatalada no sabia res de sos fills.

Un dia va venir una noticia. La pau ja era un fet, tornavan los soldats y l'honor de la patria quedava en bon lloch. Las nacions extrangeras havian imposat un tractat, y la guerra s'havia acabat.

Als dos mesos retornavan las tropas y a Rocatalada arribavan tres soldats llicenciats ab sa absoluta per malalta. Ne faltaban quatre. Havian deixat allí 'ls ossos y los que retornavan eran victimas de la tuberculosis y de la febre dos. L'altre li faltaba l'bra dret. Venian tots demacrats, consumits, ab mirada extrayida y ab espasmes que l'clima tropical los hi havia produhit.

Lo desconsol fou general, las familias ploravan la mort dels que no retornaren y la ditza de trovar vius

als altres fou ofegada pel estat en que venian. No tenian altre consol que 'l de morir a casa fent encara mes intens lo dolor dels que 'ls havian dat lo ser.

L'arcalde va titular héroes als sobrevivents, va volguer que l'Ajuntament acordés un gran sote pera festejar als soldats, mes las mares ho impediren.

Los varen robar la salut per la patria; ja heu cobrat; ara son nostres y 'ls volém. No hi ha patria com nosaltres que estimi aixís a sos fills.

Y desde allavors quan un xicot de Rocatalada fa 'ls quinze anys, travessa 'ls Pirineus y se la busca per Fransa. No volen dar lo contingent de sanch, perquè pera ells la patria es ahont viuen y treballan y recordan al poble com al bressol de petits que no tornan a venrefins que han passat los quaranta anys.

Odian l'herencia de la guerra.

X.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 11 de Juny de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	755 755	83 85		74	Res	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. . . 43 Sombra 30	17	23 28	S. S.	Cumul	0'3 0'3

Cridem l'atenció de nostres suscriptors sobre l'anunci y cupó que publiquem a la tercera plana del hermos cuadro d'en Graner, y esperam que 'ls que desitjan possehir tan hermosa obra nos ho participaran aviat pera poguer fer encomandas d'exemplars al «Instituto del Arte Cristiano» de Barcelona que es lo qui s'ha encarregat de la venda del cuadro.

Ans d'ahir a la nit en una casa del carrer Alt de Sant Pere que habita l'vehí Marián Sugranyes s'hi verificó un robo ab la particularitat de que la fractura que s'feu a la porta era molt enginyosa, puig consistia en un petit forat ab caragolias sense que s'hi fes cap estella.

La cantitat robada, segons manifestacions dels interessats, fou primer de 57 duros, després de 27 y fins la dona assegurava que no eran més que 17.

Del fet se'n donó coneixement al Jutjat instructor, qui instrueix lo corresponent sumari.

Lo lladre ó lladres pera ara no han pogut ser agafats, ni sembla que ho seran.

Dos treballadors del taller de fechs artificials del Sr. Espinós, ahir al plegar tingueren una disputa al carrer de Seminaris y passant de las paraules a las obras, un d'ells tiró a terra al altre y li feu una ferida al cap.

En los aparadors de la botiga de marchs que 'ls Srs. Sanromá germans tenen establerta al carrer de Montarols, ahir nit hi havia exposat lo «Sagrado Cor», obra d'art de la que n'es autor lo reputat pintor catalá D. Lluís Graner.

La reproducció del cuadro feta per la fototipia, està deixada ab tanta pulcritud que, com en l'original, s'hi poden observar detalls de felis inspiració.

Totas quantas personas tranzitaren per lo carrer de Montarols y especialment aquellas que están iniciadas en aquest pas, feyan de l'obra los mes falaguers elogis y la contemplavan admirats.

Per haver arribat tart a nostras mans, avuy nos es impossible publicar la ressenya de la Exposició d'Industrias Modernas que s'ha inaugurat a Madrid, y nos ha enviat un apreciable amich nostre.

En la carta que 'ns acompanyava l'original se 'ns queixa nostre amich de que no li fos admés al telégrafo lo telégrama en lo que 'ns transmetia las noticias alarmants de Manila.

Qué hi farém!

S'ha publicat a Sant Felip de Guixols un Manifest en lo que s'hi fan afirmacions molt graves, puig s'assegura que, no haventhi suro per elaborar, buyts los megatzems, la vinenta onllita a mans dels acaparadors extrangers, dintre cinch ó sis setmanas se tindran de tancar més de cinquenta fábricas de taps, quedant de consegüent en la miséria duas ó tres mil familias.

Nostre particular amich y distingit colaborador en Joseph Carbonell Alsins, arribat de poch de la campanya de Cuba, está a punt de publicar una obra que creyém resultarà d'interés. Se titula «Lo Cuartel y la Manigua» y es com un libre de memorias de tota sa campanya, sembrat d'episodis tant aviat cómichs com dramátichs, propis de la vida del soldat. Lo fondo de dita obra resulta eminentment regionalista, per lo que felicitem coralment a son autor.

Com de costum en los dias festius, aquesta tarde hi haurá tiro de colom en las platjas de Salou.

Aquesta nit tindrà lloch en lo teatre de la societat «Juventud Reusense» la segona representació del drama «La lletia de plata», acabant la funció ab un ball en obsequi al bell-sexe.

En lo Consell general que avuy anunciarém celebrarà la Unió Catalanista avuy a las 3 de la tarde, serán admesas a la Unió todas las agrupacions que darrerament s'han constituhit y que hagin sollicitat la entrada d'acort ab los Estatuts. Aixismateix se votarà l'admissió d'associacions ó periódichs catalanistas que ho hagin sollicitat y que sian fundats després de la celebració del darrer Consell de la Unió, efectuat lo dia 5 de Desembre del any passat.

Entre altres fins, convoca ademés la Junta Permanent de la Unió l'Consell general, al objecte de rebre impresions directas respecte a las circunstancias actuais dels diferents elements catalanistas de la nostra terra que tenen dret a pendre part en las deliberacions del Consell.

Ha comensat a publicarse a Valencia un nou periódich satírich escrit en valenciá, titulat «El Cresol».

Han obtingut lo títol de llicenciat en Dret Civil y Canónich en la Universitat de Barcelona don Joaquim Degollada y Capdaigua, president de la Secció de Dret del «Centre Escolar Catalanista» y don Francisco de P. Inglés y Ribas.

A D. Joseph López Arbizo, secretari d'aquesta Audiencia provincial, se li han concedit 30 dias de prórroga pera pendre possessió del citat càrrech.

Per ordre del Govern sortiren ahir de Barcelona cap a Cadiz los vapors de la Companyia Transatlántica, «Covadonga» y «P. de Sarrástegui».

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d'ahir, 1314'46 pessetas.

ESCORIAS THOMAS.
Vegis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

SECCIO OFICIAL

EL OLIMPO

A tenor de lo previngut en l'art. 23 del Reglament se convoca a eleccions pera la renovació dels càrrechs que resultan vacants de la Junta de Govern las que tindran efecte avuy 12 del actual de 4 a 5 de la tarde.

Lo que s'anuncia pera coneixement dels senyors socios.
Reus 12 Juny 1898.—P. A. de la J. de G.—Lluís Secretari, Joseph Sardá.

Registre civil

del dia 10 de Juny de 1898

Naixements
Teresa Sanahuja Rotinas, de Anton y Maria.—Agné Monné Cavallé, de Salvador y Josepha.—Josepha Barrenys Martí, de Joseph y Josepha.—Jascinta Agramunt Sedó, de Joseph é Isabel.

Matrimonis
Cap.

Defuncions
Rosa Iglesias Vidal, 57 anys, Plassa de Sant Francesch, 2.—Joseph Camps Gotsems, 58 anys, Jesús, 23.—Antonia Garcia Terrafeta, 50 anys, Racons, 31.

SECCIO RELIGIOSA

CULTS RELIGIOSOS
Parroquia de Sant Francesch
Avuy celebra aquesta parroquia la festa de «Corpus» ab los següents cults: A dos quarts de vuyt del

matí Comunió general en Ntra. Sra. del Carme. a dos quarts de deu solemne Ofici ab sermó. A dos quarts de cinch de la tarde, després de la novena de S. Antoni de Padua's cantarán Vespres y desseguida lo mes de S. Cort de Jesús al que seguirá la processó per la Iglesia.

Dama d'illans, festa de S. Antoni de Padua lo Rosari y devots del Sant l'obsequiarán ab una Missa solemne en la que predicará lo Rvmt. D. Andreu Estany, Capellà del Regiment de Caballeria d' aquesta ciutat. Per la tarde se farà l' últim dia de la Novena.

Sant de demà.—Sant Antoni.

SECCIÓ COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzades en lo dia d'ahir a Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	45'67	Cubas del 86	59'87
Exterior	61'90	Cubas del 90	48'87
Colonial	51'00	Aduanas	75'50
Norts	22'70	Oblig. 5 p	Almansa 75'
Fransas	19'05	Id. 3 p	Fransa 36'75
Filipinas	53'50		

PARÍS

Exterior	84'18	Norts	
		GIROS	
París	84'50	Londres	46'85

Se reben ordres pera operacions de Borsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Borsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	45'70	Filipinas	
Exterior	61'75	Aduanas	75'75
Amortizable		Cubas 1886	53'75
Fransas	19'15	Cubas 1890	48'75
Norts	22'75	Obs. 6 0/0 Fransa	68'
Exterior París	34'30	Obs. 2 0/0	36'75

GIROS

París	84'50	Londres	46'85
-------	-------	---------	-------

Se reben ordres de Borsa pera Barcelona, Madrid y París. Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	à 90 dias fetxa.	
París	à » vista.	
París	à » »	85' operacions
Marsella	à 8 » »	

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	0/0	0/0	0/0
Gas Reusense..		750	
Industrial Harinera.		500	
Banch de Reus.		475	
Manufacturera de Algodon.		100	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 10

De Cette en an dia v. «Santa Ana», de 89 ts., ab bocoyos buyts, consignat als Srs. T. Ranom y C.

Despatzadas

Pera Bilbao y inglés «Rosario», en lastre.
Pera Liverpool y esc. v. «Ulloa», ab carga general.
Pera Londres y esc. v. inglés «Gravinax», ab carga general.

ULTIMA HORA

Madrid 11.

Telegrafia de Nova York que Mac-Kinley, agra hit del bon tracte que s' ha donat a Santiago de Cuba als presoners del «Merrimac», ha ordenat que fossin tractats ab més atenció los espanyols que foren apresats a bordo del «Atlante».

—Lo president de la república de Santo Domingo,

ha declarat la neutralitat de son territori, queixantse al propi temps de que la guerra causi extraordinaris perjudicis a alguns punts d' aquella isla.

—Lo govern de Washington ha rebut proposicions pera posar a flote los barcos enfonsats en la bahia de Manila.

—Assegura un despaig de Nova York que l' almirant Sampson ha enviat a dir al almirant Cervera y al general Linares, que 'ls fa personalment responsables de las vidas dels presoners del «Merrimac».

—Lo Sr. Sagasta al sortir del Palau ha dit que no s' havian rebut noticias de la guerra.

Lo mateix senyor ha conferenciat ab l' exministre d' Ultramar Sr. Moret respecte al debat que plantejará aquesta tarde lo marquès d' Estella en lo Senat.

Lo general Correa, després d' insistir en quant digué ahir en lo Congrés ha afegit, parlant ab alguns periodistas, que si 'l general Primo de Rivera tenia altres instruccions diferents de las que li comunicá 'l Govern, sens dupte las hi enviaria 'l Sr. Moret sens consultar als demés ministres.

Lo president del Consell ha negat en absolut los rumors d' haver ocorregut trastorns en las islas Visayas.

—Un despaig particular de la Habana diu que vuyt barcos de la escuadra americana bombejaren ahir al matí novament los forts de Santiago de Cuba, mentres un gran número de llanxes tractavan de realisar un desembarch.

Afegeix lo cablegrama que las tropas espanyolas ho impediren.

Lo canoneig dels barcos enemichs durá tres horas sens causar dany a nostres forts.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 11.

Telegrafia de Canarias que hi arribaren varis barcos inglesos sortint emportantsen a moltes families inglesas.

Lo fet ha sigut molt comentat.

Madrid 11, 4'40 t.

Oficial.—Lo general Blanco telegrafia que 's treben devant de Santiago 24 barcos nortamericans y que 's creu que intentarán un desembarch.

Madrid 11, 6 t.

Los ministerials no s' amagan de donar noticias optimistas relatives a Filipinas, fent augurar que s' esperan noves més agradables que totes las que han vingut d' aquell arxipiélach.

Madrid 11, 7'30 t.

Oficial.—Lo general Blanco diu que ha ordenat sortissin de la bahia de la Habana lo creuer «Conde de Venadito» y 'ls barcos «Nueva España», «Yañez Pinzón», «Concha» y «Lleona» cap a Baracanao, en vista de que s' hi acostaven los barcos enemichs.

Confirma que la escuadra yanki canonejá a Dorguin y Guantánamo.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

LO SAGRAT COR DE JESÚS

Per l' eminent pintor L. GRANER.

REGALO

als senyors suscriptors de Lo SOMATENT.
Prima extraordinaria oferta per l' «Instituto de Arte Cristiano».
Desitjosa aquesta Societat de propagar rapidament la primera obra qual propietat ha adquirit, aprofita la felis oportunitat de ser l' actual mes de Juny lo dedicat per lo mon catòlich al Sagrat Cor de Jesús pera oferir la marayillosa reproducció del célebre cuadro de GRANER a un preu molt reduhit, a fi de que totes las classes socials puguin beneficiar del sacrifici que l' «Instituto de Arte Cristiano» s' impesa en aras de ses ideals de propaganda artística y religiosa.
Pera iniciar seriament sa campanya editorial ha cregut l' «Instituto» que devia primer que tot difundir aquesta portentosa imatge del

Sagrat Cor de Jesús

que entre totes las pintadas y conegudas fins ara es la que més vivament reflexa la miraculosa visió de la Beata Margarita María de Alacoque, segons han reconegut unanimitament tots los publicistas catòlics y tots los crítics d' art que s' han ocupat de tan soberbia creació.

Per lo misticisme que respira, per la majestat que evoca, per la devoció que infundeix la divina imatge son inspirat autr LUIS GRANER, ha rebut numerosas y entusiasmats felicitacions d' eminents prelats nacionals y extranjeros, de ilustres escriptors y de renombrats artistas, tots acorts en proclamar la creació del pintor catalá obra mestre del art religiós contemporani.

Aquesta preciosa fototopia, de gran format, representant lo Sagrat Cor de Jesús, que l' «Instituto» ofereix als senyors suscriptors de Lo SOMATENT, mideix 88 centímetres d' alt per 62 d' ample, y a pesar de ser una obra de primer ordre, qual valor intrínsec es de 25 pessetas, se cedeix temporalment, ó sia durant lo corrent mes de Juny, als senyors suscriptors d' aquest periódich per la exigua quantitat de 5 pessetas en tota Espanya, sempre que acompanyi l' adjunt cupó:

LO SOMATENT	Val únicament durant Juny de 1898.	CUPO-PRIMA EXTRAORDINARIA		Val únicament durant Juny de 1898.	Pts. 5 exemplar
		LO SAGRAT COR DE JESÚS			
		per LLUIS GRANER			
	 exemplars.			
		«INSTITUTO DE ARTE CRISTIANO»			
		Barcelona y Juny de 1898.			

INSTRUCCIONS

Tállis lo cupó, y acompanyant 5 pessetas s' entregará al donador un exemplar de la fototopia en lo

SALÓ PARÈS

Carrer de Petritzol, números 3 y 5

Pera demandas fora de la capital dirigirse directament al «Instituto de Arte Cristiano», Passeig de Gracia, núm. 153, acompanyant en carta certificada l' import en sellos de correo, lliuransas del Giro Mútuo ó lletra de fácil cobro, qui s' encarregará d' enviarlo franch de ports.
Es indispensable la presentació del cupó pera poger adquirir la fototopia durant lo corrent mes de Juny, donchs transcorregut aquest plasso tornarà a regir son antich preu.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca), 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Villanova).

12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Villanova.)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Villanova).

1:58 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m.—1:04 t.—3:40 t.—7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:24 m.—8:00 m.—12:00 t.—6:04 t.—7:36 n

De Reus á Tarragona

8:30 m.—9:17 m.—2 t.—7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

De Reus á Lleyda
8:40 m.—5:23 t.

De Lleyda á Reus
5:50 m.—3:50 t.

De Reus á Vimbodí
4:28 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia
9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
11:4 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUN

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:
De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
De id. directo 10:30 t.
De id. id. ab la correspondencia extranjera 1:30 t.
De id. id. (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 m.
De Lleyda y Huesca 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten de aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
Pera id. á las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y las líneas á las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 6:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buscos despues de la sortida del correo de Madrid, se li dona sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juny de 1898

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Juny directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

Espagne

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos.

lo da 11 de Juny lo vapor Les Andes

lo da 26 de Juny lo vapor Beam

Consignataris á Barcelona, RIPOL Y C. Plassa de Palació, Barcelona

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols presentant un al anarsen á dormir y altre a la matizada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsula, 6 rals.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

ESCORIAS THOMAS

COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS SOLUBLES AL CITRATO

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA, KAINITA, ETC.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15-12 A 16-00 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PAR PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

ASCENSORES SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA CARGAS Y MONTA PLATOS

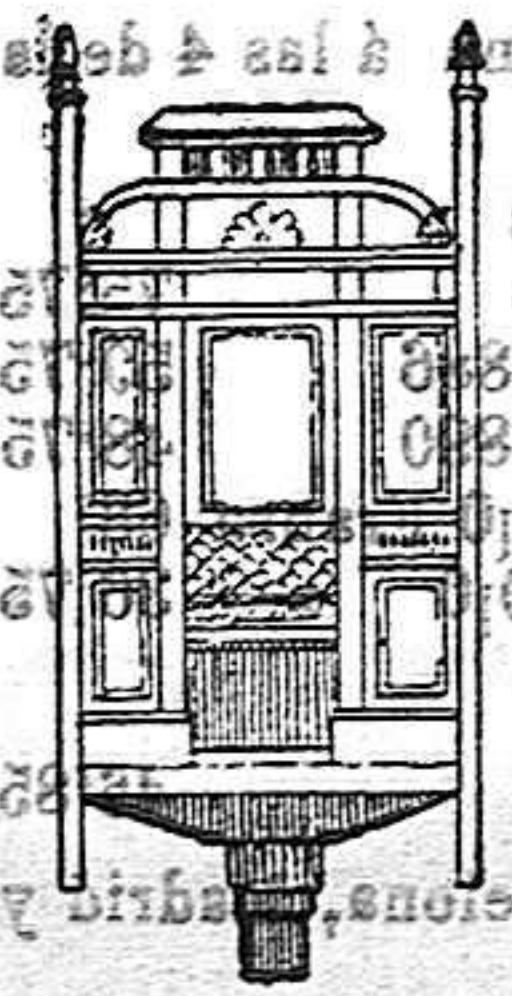
APARATOS

ELEVADORES

DE

TODOS

SISTEMAS

MOVIDOS

POR MOTOR

Vapor, de Gas

Y A BRAZO

MUNAR Y GUITART

S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1 MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, eléctrico, hidráulico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897